

Cüz ve cüz'î, küll ve küllî kavramları hakkında kısaca bilgi vererek, hayatın “cüz'î bir cüz'ü, küll ve küllî hükmüne getirmesini ve küllî şeyleri bir cüz'e sığdırmaya sebep” olmasını açıklar mısınız?

Lügat mânasıyla; **cüz**, “kısım, parça” demektir; **cüz'î** ise “parçaya ait olan, biraz, pek az, mühim olmayan” gibi mânalara geliyor.

Küll; “tüm, bütün, cüzlerden meydana gelen” demektir.

Küllî ise, “çok, ziyade, fazla, cüz'ilerden meydana gelen” mânasına gelir.

Nur Külliyyatı'nda bu kavramlar tevhidin ispatında kullanılır.

Cüz kimin mülkü ise, küll de onun mülküdür. Meselâ, insanın bir parmağı cüz, bedeni ise külldür. Parmağı yapan kim ise, bütün bedeni yapan da O'dur. Keza, güneş sistemi küll, her bir gezegen ise cüzdür.

Küllî ise cüz'i fertlerinin tümüne denilir. Meselâ, insan nevî küllidir, her bir insan ise o küllî mânayı taşıyan cüz'i birer ferttirler. Nevin sahibi kim ise, fertlerin sahibi de O'dur. Bir insanı yaratan; ancak bütün insanların da yaratıcısıdır.

Bu kavramlar konusunda şöyle bir açıklama da getiriliyor:

Küll'e cüzün ismi verilmez, ama küllî ile cüz'î aynı isimle yadedilirler. Yine insan misâline dönersek, beden külldür, parmak cüz. Parmağa beden denilmez. Ama her insan küllî bir mâna olan “insan olma”nın bir ferdidir; bir tek insana da insan denilir, bütün insan nevine de...

Bir başka yönüyle küllî; bir şahs-ı manevînin, bir nevin ismidir; zihinlerde teşekkül eden bir mânadır, hariçte vücudu yoktur. Ama o küllî mânaya sahip fertlerin ise hariçte vücutları vardır.

Sorunun devamında, hayatın “**cüz'î bir cüz'ü, küll ve küllî hükmüne getirmesi.**”nin ne demek olduğu soruluyor.

Burada cüz'î kelimesi küçüklük ifade etmektedir. Yani, bütünün küçük bir parçası hayat ile küll ve küllî hükmüne geçiyor. İnsan bedeni küll, göz ise o bütünün küçük bir parçasıdır. Ancak, hayat ile o küçük parça, bütün bedenle irtibatlı olması dolayısıyla küll hükmüne geçer. Bir tek gözü yapamayan bedeni de yapamaz. Küllî kelimesini “**çok, ziyade**” olarak anladığımızda mâna aynı olur. Kavram olarak düşündüğümüzde ise; bütün gözler âlemi küllî, onun bir ferdi olan her bir göz ise

cüz'îdir. Bütün gözleri yaratamayan bir gözü de yaratamaz. Bu cihetle o tek göz, küllî hükmüne geçmiş olur.

Hayatın **“küllî şeyleri bir cüz'e sığdırmaya sebep”** olması:

Burada da küllî kelimesi, **“çok, ziyade, fazla”** mânasında kullanılmıştır. Örnek olarak bir çiçeği ve onu kuşatan ve onun yardımına koşan dört ana unsuru düşünelim. **Havanın, suyun, toprağın ve ziyanın** o çiçeğin yapılışında görev almaları dolayısıyla, o küçük çiçek manen o unsurları içine almış ve onlar buna sığmış gibi olurlar; koca güneşin bir küçük aynaya sığması gibi.